

ISSN: 3060-4613

MAKTABGACHA
VA MAKTAB
TA'LIMI VAZIRLIGI

No 8
2025

- 13.00.00 Pedagogika fanlari
- 13.00.01 Pedagogika nazariysi. Pedagogik ta'lilotlar tarixi
- 13.00.02 Ta'lim va tarbiya nazariysi va metodikasi (sohalalar bo'yicha)
- 13.00.03 Maxsus pedagogika
- 13.00.04 Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlari nazariysi va metodikasi
- 13.00.05 Kasb-hunar ta'limi nazariysi va metodikasi
- 13.00.06 Elektron ta'lim nazariysi va metodikasi (ta'lim sohalari va bosqichlari bo'yicha)
- 13.00.07 Ta'limda menejment
- 13.00.08 Maktabgacha ta'lim va tarbiya nazariysi va metodikasi
- 13.00.09 Ijtimoiy pedagogika
- 07.00.00 Tarix fanlari
- 19.00.00 Psixologiya fanlari
- 01.00.00 Fizika-matematika fanlari
- 02.00.00 Kimyo fanlari
- 03.00.00 Biologiya fanlari
- 09.00.00 Falsafa fanlari
- 10.00.00 Filologiya fanlari
- 11.00.00 Geografiya fanlari

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

Pedagogika, psixologiya fanlariga ixtisoslashgan ilmiy jurnal

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

Elektron nashr. 72 sahifa,
1-avgust, 2025-yil.

BOSH MUHARRIR:

Karimova E'zoza Gapirjanovna – O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'lifi vazirlari

BOSH MUHARRIR O'RINBOSARI:

Ibragimova Gulسانам Нематовна – Pedagogika fanlari doktori, professor

TAHRIRIYAT KENGASHI A'ZOLARI

Ibragimov X.I. – pedagogika fanlari doktori, akademik

Shoumarov G.B. – psixologiya fanlari doktori, akademik

Qirg'izboyev A.K. – Tarix fanlari doktori, professor

Jamoldinova O.R. – pedagogika fanlari doktori, professor

Sharipov Sh.S. – pedagogika fanlari doktori, professor

Shermuhammadov B.Sh. – pedagogika fanlari doktori, professor

Ma'murov B.B. – pedagogika fanlari doktori, professor

Madraximova F.R. – pedagogika fanlari doktori, professor

Kalonov M.B. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Nabiiev D.X. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Qo'idoshev Q. M. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Ikramxanova F.I. – filologiya fanlari doktori, professor

Ismagilova F.S. – psixologiya fanlari doktori, professor (Rossiya)

Stoyuxina N.Yu. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Rossiya)

Magauova A.S. – pedagogika fanlari doktori, professor (Qozog'iston)

Rejep O'zyurek – psixologiya fanlari doktori, professor (Turkiya)

Wookyu Cha – Koreya milliy ta'lim universiteti rektori (Koreya)

Polonnikov A.A. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Belarus)

Mizayeva F. O. – Pedagogika fanlari doktori, dotsent

Baybayeva M.X. – pedagogika fanlari doktori, professor

Muxsiyeva A.T. – pedagogika fanlari doktori, professor

Aliyev B. – falsafa fanlari doktori, professor

Gafurov D. O. – falsafa fanlari doktori (Phd)

Shomurodov R.T. – iqtisodiyot fanlari nomzodi (PhD), dotsent

Mirzayeva F.O. – pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

Jalilova S.X. – psixologiya fanlari nomzodi (PhD), dotsent

Bafayev M.M. – psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

Usmonova D.I. – Samarqand iqtisodiyot va servis institute dotsenti

Saifnazarov I. – falsafa fanlari doktori, professor

Nematov Sh.E. – pedagogika fanlari nomzodi (PhD)

Tillashayxova X.A. – psixologiya fanlari nomzodi (PhD), dotsent

Yuldasheva F.I. – pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

Doniyorov S. M. – "Yangi O'zbekiston" va "Pravda Vostoka" gazetalarini tahririyati DM bosh muharriri, O'zbekiston

Respublikasida xizmat ko'rsatgan jurnalist, filologiya fanlari nomzodi (PhD)

Yuldasheva D.B. – filologiya fanlari bo'yicha falsafa (PhD) doktori, dotsent

Tangriyev A. T. – Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti kafedra professori

Ashurov R. R. – psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Panjayev M. A. – Qashqadaryo viloyati Maktabgacha va maktab ta'lifi boshqarmasi boshlig'inining birinchi

o'rinnbosari

Xudayberganov N. A. – Xorazm Ma'mun akademiyasi Tabiiy fanlar bo'limining katta ilmiy xodimi, biologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Muassis: "Tadbirkor va ishbilarmon" MChJ

Hamkorlarimiz: O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'lifi vazirligi, O'zbekiston milliy pedagogika universiteti

EDITOR-IN-CHIEF:

Karimova E'zoza Gapirzhanovna – Minister of Preschool and School Education of the Republic of Uzbekistan

DEPUTY EDITOR-IN-CHIEF:

Ibragimova Gulسانам Нематовна – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

EDITORIAL BOARD MEMBERS:

Ibragimov X.I. – Doctor of Pedagogical Sciences, Academician

Shoumarov G'. B. – Doctor of Psychological Sciences, Academician

Qirg'izboyev A. K. – Doctor of Historical Sciences, Professor

Jamoldinova O.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Sharipov Sh.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Shermuhammadov B.Sh. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Ma'murov B.B. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Madraximova F.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Kalonov M.B. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Nabiyev D.X. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Koldoshev K. M. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Ikramxanova F.I. – Doctor of Philological Sciences, Professor

Ismagilova F.S. – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Russia)

Stoyuxina N.Yu. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Russia)

Magauova A.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (Kazakhstan)

Rejep O'zyurek – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Turkey)

Wookyu Cha – President of the National University of Education, Korea (South Korea)

Polonnikov A.A. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Belarus)

Mizayeva F. O. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Baybayeva M.X. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Muxsiyeva A.T. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Aliyev B. – Doctor of philosophy, professor

Gafurov D. O. – Doctor of Philosophy (PhD)

Shomurodov R.T. – Candidate of Economic Sciences (PhD), Associate Professor

Mirzayeva F.O. – Doctor of Philosophy in Pedagogical Sciences (PhD), Associate Professor

Jalilova S.X. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Bafayev M.M. – Doctor of Philosophy in Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Usmonova D.I. – Associate Professor, Samarkand Institute of Economics and Service

Saifnazarov I. – Doctor of philosophy, professor

Nematov Sh.E. – Candidate of Pedagogical Sciences (PhD)

Tillashayxova X.A. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Yuldasheva F.I. – Doctor of Philosophy in Pedagogical Sciences (PhD), Associate Professor

Doniyorov S. M. – Editor-in-Chief of the Editorial Board of the newspapers "Yangi Uzbekiston" and "Pravda

Vostoka", Honored Journalist of the Republic of Uzbekistan, Candidate of Philological Sciences (PhD)

Yuldasheva D.B. – Doctor of Philosophy (PhD) in Philological Sciences, Associate Professor

Tangriyev A.T. – is a professor of Tashkent State University of Economics

Ashurov R. R. – doctor of philosophy (PhD) in psychology

Panjiyev M. A. – First Deputy Head of the Department of Preschool and School Education of the Kashkadarya Region

Khudaiberganov N. A. – Senior Researcher of the Department of Natural Sciences of the Khorezm Mamun

Academy, Doctor of Philosophy (PhD) in Biological Sciences

"Maktabgacha va matab ta'limi" jurnali O'zbekiston Respublikasi Oly attestatsiya komissiyasining quyidagi qarorlariga asosan pedagogika va psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD) hamda fan doktori (DSc) ilmiy darajasiga talabgorlarning dissertatsiyalaridagi asosiy ilmiy natijalarni chop etish uchun milliy ilmiy nashrlar ro'yxatiga kiritilgan:

Pedagogika fanlari bo'yicha: OAK Kengashi tavsiysi (26.08.2024-y., №11-05-4381/01) asosida:

- Ekspert kengashi (29.10.2024-y., №10)
- Rayosat qarori (31.10.2024-y., №363/5)

Psixologiya fanlari bo'yicha: Toshkent davlat pedagogika universiteti murojaatiga asosan OAK tavsiysi (24.04.2025-y., №11-05-2566/01):

- Ekspert kengashi (25.05.2025-y., №10)
- Rayosat qarori (08.05.2025-y., №370/5)

"Maktabgacha va matab ta'limi" jurnali

26.09.2023-yildan

O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Administratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №C-5669363 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: №136361

MUNDARIJA

Zamonaviy maktabgacha ta'lrim tashkiloti direktori modeli: tizimli boshqaruv yondashuvi asosida shakllanishi.....	14
Abdullayeva Nafisa Shavkatovna, Maraimova Muxtabar Pulatovna	
O'smirlardagi nevroz holatining psixologik xususiyatlari.....	20
Abduraximov Doniyor Abusaid o'g'li	
Ta'lim siyosati va o'qituvchilarning kasbiy rivojlanishi: xalqaro tajriba va o'zbekistonda amaliyot taqqoslamasi.....	25
Ahadova Mushtariybonu Akmal qizi	
Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarining kasbiy kompetensiyalarini rivojlantirishning hozirgi holati va o'ziga xosligi	30
Beknazarova Muxlisa O'tkir qizi	
Ta'lim sifatini oshirishda "Barkamol avlod" bolalar mакtablarining zarurati va ahamiyati	33
Eshmuminova Oybarchin Botirovna	
Bolalarda nutq kamchiliklari: etiologiya, rivojlanish dinamikasi va erta aralashuv.....	39
Isayeva Mushtariy Alisher qizi	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarini kitobxonlikka o'rgatish usullari	44
Maydonova Saboxat Sadulloyevna	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarida kitobxonlik vositasida badiiy adabiyot namunalariga qiziqishni shakllantirishning o'ziga xos jihatlari.....	48
Mingbayeva Barno Ubaydullayevna	
Pedagogical Characteristics in Enhancing Speaking Skills of Esp Learners in English Language Classes Through Digital Technologies.....	52
Pardayeva Zulaykho Yusubjonovna	
Nutq buzishlarida uchraydigan idrok jarayonining o'ziga xos xususiyatlari	55
Ruziyeva Guzal Shurxat qizi	
"Biologik savodxonlik" tushunchasi zamonaviy ta'lim paradigmasi kontekstida	59
Umaraliyeva Mamura Tashxodjayevna	
O'qituvchi faoliyatida kasbiy madaniyatning o'rni	65
Umarova Feruzabonu Bobir qizi	
Gamifikatsiyalangan jismoniy tarbiya mashg'ulotlarining 11–12 yoshli o'quvchilarda emotsional barqarorlikka amaliy ta'siri.....	68
Tojiyev Baxriddin Baxtiyorovich	

ДОШКОЛЬНОЕ ПРЕ-СCHOOL МАКТАБГАЧА ГАМИФИКАЦИЯЛАНГАН ЖИСМОНИЙ ТАРБИЯ МАШГ'УЛОТЛАРИНИНГ 11-12 YOSHLI O'QUVCHILARDA EMOTSIONAL BARQARORLIKKA AMALIY TA'SIRI

Tojiyev Baxriddin Baxtiyorovich

Denau Institute of Entrepreneurship and Pedagogy,

Registrar osifi o'quv jarayonlarini muvofiqlashtirish sektorini menejeri

<https://orcid.org/0009-0008-2715-9501>

Annotatsiya: Ushbu maqola zamonaviy ta'limda innovatsion yondashuv bo'lgan gamifikatsiya usulidan jismoniy tarbiya darslarida foydalanishning 11–12 yoshli o'quvchilarning emotsiyonal barqarorligiga ta'sirini eksperimental tadqiqot orqali o'rGANADI. Tadqiqotning asosiy maqsadi – o'yin mexanizmlari va raqobat elementlari bilan boyitilgan jismoniy mashqlarning bolalarning ruhiy holati, o'ziga ishonch darajasi, stressga chidamliligi va ijtimoiy muloqot qobiliyatiga ijobiy ta'sir ko'rsatishini isbotlashdir. Tadqiqotda qo'llanilgan metodologiya pedagogik kuzatuvlar, psixologik testlar va eksperimental guruh usullarini o'z ichiga oladi. Maqolaning ilmiy yangiligi shundaki, u nafaqat gamifikatsiyaning jismoniy faoliytkni oshirishdagи rolini, balki uning bolalarning psixologik salomatligini mustahkamlashdagи ahamiyatini ham eksperimental ma'lumotlar asosida isbotlaydi. Ishning amaliy ahamiyati shundaki, o'tkazilgan tajriba natijalari mакtab ta'limida jismoniy tarbiya darslarini tashkil etishning yangi usullarini ishlab chiqishga asos bo'lishi mumkin. Tadqiqot materiallari nafaqat umumta'lim mакtablari, balki bolalar sport mакtablari va qo'shimcha ta'lim muassasalari uchun ham qimmatli metodik tavsiyalarini o'z ichiga oladi.

Kalit so'zlar: innovatsion pedagogika, motivatsiya nazariyalari, yosh psixologiyasi, didaktik konstruksiya, ruhiy holat monitoringi, muloqot kompetensiyasi, ijtimoiy moslashuv, tengdoshlarga asoslangan baholash modeli.

Abstract: This article investigates the impact of using gamification—a modern innovative approach in education—on the emotional stability of 11–12-year-old students in physical education classes through experimental research. The main goal of the study is to prove that physical exercises enriched with game mechanics and competitive elements positively affect children's psychological state, self-confidence, stress tolerance, and social communication skills. The research methodology includes pedagogical observations, psychological testing, and experimental group methods. The scientific novelty of the article lies in the fact that it not only highlights the role of gamification in increasing physical activity but also demonstrates its significance in strengthening children's psychological health based on experimental data. The practical value of the study is that the results of the experiment can serve as a foundation for developing new approaches to organizing physical education classes in schools. The research materials are valuable not only for general education schools but also for children's sports schools and supplementary educational institutions.

Key words: innovative pedagogy, motivation theories, developmental psychology, didactic design, emotional state monitoring, communication competence, social adaptation, peer-based assessment model.

Аннотация: Данная статья посвящена изучению влияния применения геймификации как инновационного подхода в современном образовании на эмоциональную устойчивость учащихся 11–12 лет на уроках физической культуры посредством экспериментального исследования. Основная цель исследования – доказать, что физические упражнения, обогащенные игровыми механизмами и элементами соревнования, положительно влияют на психоэмоциональное состояние детей, уровень их уверенности в себе, стрессоустойчивость и навыки социального общения. Используемая методология включает педагогические наблюдения, психологическое тестирование и методы экспериментальной группы. Научная новизна статьи заключается в том, что она не только раскрывает роль геймификации в повышении физической активности, но и подтверждает её значение в укреплении психического здоровья детей на основе экспериментальных данных. Практическая значимость работы состоит в том, что результаты проведённого эксперимента могут служить основой для разработки новых методов организации уроков физической культуры в школе. Материалы исследования представляют ценность не только для общеобразовательных школ, но и для детско-юношеских спортивных школ и учреждений дополнительного образования.

Ключевые слова: инновационная педагогика, теории мотивации, возрастная психология, дидактическая конструкция, мониторинг психоэмоционального состояния, коммуникативная компетентность, социальная адаптация, модель оценки, основанная на мнении сверстников.

KIRISH

Mavzuning dolzarbliji (Aktualligi)

Zamonaviy jamiyatda bolalarning psixologik salomatligi va emotsiyal barqarorligi tobora ko'proq e'tiborga loyiq bo'lib kelmoqda. 11–12 yosh – bu o'smirlik davrining boshlang'ich bosqichi bo'lib, unda bolalar ruhiy jihatdan nozik holatda bo'lishadi; o'ziga ishonchszilik, stress va ijtimoiy muloqotdagi qiyinchiliklar kuzatiladi. An'anaviy jismoniy tarbiya darslari ko'pincha faqat jismoniy mashqlarga qaratilgan bo'lib, bolalarning ruhiy holatini yaxshilashga yetarlicha e'tibor bermaydi.

Gamifikatsiya – ya'ni o'yin elementlarini ta'limga tatbiq etish – ushbu muammoni hal qilish uchun innovatsion yondashuv hisoblanadi. U bolalarni rag'batlantiradi, ularning jismoniy faolligini oshiradi va bir vaqtning o'zida emotsiyal barqarorlikni mustahkamlash imkonini beradi.

Ilmiy muammo va uning tavsifi

An'anaviy jismoniy tarbiya metodlari ko'pincha bir xil mashqlarni takrorlashga asoslanadi va uzoq vaqt davomida bolalarning qiziqishini saqlab qola olmaydi. Bundan tashqari, bu usullar ko'pincha individual yondashuvdan mahrum, ya'ni har bir bolaning psixologik ehtiyojlarini hisobga olmaydi.

Gamifikatsiya usuli esa jismoniy mashqlarni raqobatbardosh, qiziqarli va interaktiv shaklga keltiradi. Uning asosiy afzalligi shundaki, u nafaqat jismoniy faollikni oshiradi, balki bolalarning:

- o'ziga ishonchini mustahkamlaydi;
- stressga chidamliligin oshiradi;
- ijtimoiy muloqot qobiliyatini yaxshilaydi.

Tadqiqotning maqsadi va vazifalari

Ushbu tadqiqotning asosiy maqsadi – gamifikatsiyalangan jismoniy tarbiya mashg'ulotlarining 11–12 yoshli o'quvchilarning emotsiyal barqarorligiga ta'sirini eksperimental yo'l bilan o'rghanishdir.

Tadqiqotda quyidagi savollarga javob topishga harakat qilingan:

1. Gamifikatsiya usuli bolalarning ruhiy holatiga qanday ta'sir ko'rsatadi?
2. Ular o'ziga ishonch va ijtimoiy moslashuv qobiliyatini oshira oladimi?
3. An'anaviy usullarga nisbatan gamifikatsiyalangan mashg'ulotlar qanchalik samarali?

Natijada, ushbu tadqiqot maktablar, sport maktablari va qo'shimcha ta'limga muassasalarida jismoniy tarbiya darslarini tashkil etishning yangi metodologiyasini ishlab chiqishga yordam berishi mumkin.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

So'nngi yillarda bolalarning emotsiyal barqarorligini mustahkamlash, stressga chidamliligin oshirish va psixologik sog'lomlashtirishda jismoniy tarbiya mashg'ulotlarining ahamiyati ko'plab tadqiqotchilar tomonidan o'rGANILGAN. An'anaviy jismoniy tarbiya metodlari ko'proq jismoniy rivojlanish va mashqlarni takrorlashga qaratilgan bo'lib, o'quvchilarning psixologik holatiga yetarli e'tibor qaratmaydi (X. Xolmatov, 2019; S. Qodirova, 2021).

Gamifikatsiya tushunchasi ta'limga sohasiga nisbatan birinchi marta 2002-yilda N. Pelling tomonidan joriy etilgan bo'lib, u ta'limga jarayoniga o'yin elementlarini kiritish orqali motivatsiyani oshirishga qaratilgan (Deterding et al., 2011). Gamifikatsiya o'quv jarayonida:

- raqobat elementlari,
- ball to'plash va reyting tizimi,
- bosqichma-bosqich mukofotlash mexanizmlari orqali, o'quvchilarni faol va qiziqarli mashg'ulotlarga jalb etadi.

Jismoniy tarbiya darslarida gamifikatsiyaning samaradorligi bir nechta xalqaro tadqiqotlarda tasdiqlangan. Masalan, Hamari va Shernoff (2016) tadqiqotida gamifikatsiya o'quvchilarning faolligini oshirishi, ularning o'ziga bo'lgan ishonchi va psixologik barqarorligini mustahkamlashi qayd etilgan. Shuningdek, Kapp (2017) o'yin elementlari bilan boyitilgan mashg'ulotlar ijtimoiy ko'nikmalarni rivojlantirishini ta'kidlaydi.

Mahalliy ilmiy ishlar ham bu borada muhim natijalarini ko'rsatgan. T. Abdullayev (2020) va **G. Norboyeva (2022)** ning tadqiqotlarida gamifikatsiyalangan jismoniy tarbiya mashg'ulotlari 10–12 yoshli bolalarda darsga bo'lgan qiziqishni 35–40% ga oshirishi, ijtimoiy muloqot va guruhda ishlash ko'nikmalarini rivojlantirishini isbotlagan.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Tadqiqot ishtirokchilar: Tadqiqot Denov tumanidagi 23-sonli umumiy o'rta ta'lif makkabining 6-sinfida o'tkazildi. Ishtirokchilar – 11–12 yoshdagi 28 nafar o'quvchi.

Tajriba muddati: 8 hafta (haftasiga 2 mashg'ulot)

- Darslar shakli: gamifikatsiyalangan jismoniy mashg'ulotlar – ball to'plash, darajalar, missiyalar, jamoaviy topshiriqlar.
- Mashg'ulot mazmuni: faol harakatli o'yinlar, guruhlar o'tasida raqobat, individual rag'batlantirish elementlari.
- Psixologik testlar: o'ziga ishonch, stressga bardoshlik, diqqatni jamlash.
- So'rovnomalari: ijtimoiy muloqot faolligi, darsdagi ishtirok
- Pedagogik monitoring: o'qituvchi kuzatuvlari, muloqotni baholash.
- Statistik tahlil: eksperiment oldi va keyingi bosqichdagi ko'rsatkichlar taqqoslandi (t-test).

TAHLIL VA NATIJALAR

Gamifikatsiyalangan mashg'ulotlardan so'ng o'quvchilarda quyidagi natijalar aniqlandi:

8 hafta davom etgan gamifikatsiyalangan jismoniy tarbiya mashg'ulotlari o'quvchilarning emotsiyal holati va ruhiy barqarorligiga sezilarli ta'sir ko'rsatdi. Tadqiqot ishtirokchilarining eksperiment oldi va keyingi bosqichlarda olingan ko'rsatkichlari Student's t-test asosida solishtirildi.

Quyidagi jadvalda asosiy psixologik va ijtimoiy indikatorlar bo'yicha o'zgarishlar yoritilgan:

- O'ziga ishonch darajasidagi o'sish o'quvchilarning o'z fikrini erkin ifoda etishi va guruhda faol harakat qilish ko'nikmalarini rivojlantirganini ko'rsatadi.
- Stressga bardoshlik ko'rsatkichi o'yinlar orqali raqobat muhitida hissiy muvozanatni saqlashni o'rganishga asoslangan.
- Diqqatni jamlash indikatoridagi o'sish mashg'ulotlardagi topshiriqlarning dinamikligi va motivatsiya elementlari bilan izohlanadi.
- Muloqot faolligi sezilarli darajada oshgani gamifikatsiya orqali o'quvchilarning jamoaviy harakatga jalg qilinganidan dalolat beradi.
- Dars ishtirokchiligi yengil o'sishga ega bo'lsa-da, bu ko'rsatkich ham gamifikatsiya orqali sinfdagi ijobiy muhit bilan izohlanadi.

Tadqiqotimizning asosiy natijalari Anderson (2020) tomonidan olingan ma'lumotlar bilan uyg'un keladi. Bu esa gamifikatsiyaning nafaqat jismoniy, balki psixologik jihatdan ham foydali ekanini tasdiqlaydi.

1-jadval: Gamifikatsiyalangan jismoniy tarbiya mashg'ulotlarining 11-12 yoshli o'quvchilarning psixologik ko'rsatkichlariiga ta'siri

Ko'rsatkichlar	Dastlabki natija ($M \pm SD$)	Yakuniy natija ($M \pm SD$)	O'zgarish (%)	p-qiymat
O'ziga ishonch	3.1 ± 0.6	3.8 ± 0.5	+23%	$p < 0.01$
Stressga bardoshlik	2.9 ± 0.7	3.4 ± 0.6	+18%	$p < 0.05$
Diqqatni jamlash	3.2 ± 0.5	3.9 ± 0.4	+20%	$p < 0.01$
Muloqot faolligi	2.8 ± 0.8	3.6 ± 0.6	+27%	$p < 0.01$
Dars ishtirokchiligi	4.1 ± 0.4	4.5 ± 0.3	+9%	$p < 0.05$

XULOSA VA TAKLIFLAR

Mening kuzatuvlarim va amaliy tajribamga asoslanib aytish mumkinki, gamifikatsiyalangan dars rejalarini mahalliy sharoitga moslashtirish, metodik qo'llanmalar orqali o'qituvchilarning malakasini oshirish, hamda monitoring mexanizmlarini izchil joriy etish 11-12 yoshdagi o'quvchilarning emotsiyal barqarorligini mustahkamlashda sezilarli natijalar beradi. Ushbu yondashuv o'quvchilarni faoliyka undaydi, muloqotga rag'batlantiradi va sinf muhitini ijobiy tomonga o'zgartiradi.

Gamifikatsiya jismoniy tarbiya mashg'ulotlarini nafaqat qiziqarli, balki emotsional jihatdan samarali shaklga aylantirdi. O'quvchilar o'zini anglash, guruhda erkin harakat qilish va muloqotda faollik ko'rsatish kabi ko'nik-malarni shakllantirdi. Jamoaviy o'yinlar orqali sog'lom raqobat muhitini his qilishdi. Ushbu metod pedagogik jarayonda psixologik salomatlikni qo'llab-quvvatlash uchun muhim vosita bo'lib xizmat qildi.

Kelgusida bu yondashuvni boshqa sinflar, yosh toifalari va maxsus ehtiyojli bolalar orasida ham moslashtirib qo'llash mumkin.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. Anderson, J. (2020). Gamification in Physical Education: A Behavioral Perspective. *Journal of Educational Psychology*.
2. Raxmatova D.N., Sobirova L.B., Xolmurodov L.Z. (2022). Maktabgacha va boshlang'ich ta'limda jismoniy tarbiya uslubiyoti. Toshkent: O'zDJTSU.
3. Deterding S. et al. (2011). From game design elements to gamefulness: Defining "gamification". *Proceedings of MindTrek*.
4. O'zbekiston Respublikasi Xalq ta'limi vazirligi. (2021). Jismoniy tarbiya fanining davlat ta'lim standarti. Toshkent: MTT.
5. MDPI – <https://www.mdpi.com/2227-7102/12/8/540>
6. <https://www.frontiersin.org/journals/psychology/articles/10.3389/fpsyg.2025.1575104/full>
7. https://www.researchgate.net/publication/230854710_From_Game_Design_Elements_to_Gamefulness_Defining_Gamification
8. <https://bing.com/search?q=Maktabgacha+va+boshlang%27ich+ta%27limda+jismoniy+tarbiya+uslubiyoti+Toshkent%3a+O%27zDJTSU>
9. LexUZ (O'zbekiston Respublikasi huquqiy ma'lumotlar portalı) – <https://lex.uz/docs/-5179335>

- 13.00.00** Pedagogika fanlari
- 13.00.01** Pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta'lilotlar tarixi
- 13.00.02** Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (sohalar bo'yicha)
- 13.00.03** Maxsus pedagogika
- 13.00.04** Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlari nazariyasi va metodikasi
- 13.00.05** Kasb-hunar ta'limi nazariyasi va metodikasi
- 13.00.06** Elektron ta'lim nazariyasi va metodikasi (ta'lim sohalari va bosqichlari bo'yicha)
- 13.00.07** Ta'limda menejment
- 13.00.08** Maktabgacha ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
- 13.00.09** Ijtimoiy pedagogika
- 07.00.00** Tarix fanlari
- 19.00.00** Psixologiya fanlari
- 01.00.00** Fizika-matematika fanlari
- 02.00.00** Kimyo fanlari
- 03.00.00** Biologiya fanlari
- 09.00.00** Falsafa fanlari
- 10.00.00** Filologiya fanlari
- 11.00.00** Geografiya fanlari

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

Mas'ul muharrir: Ramzidin Ashurov

Ingliz tili muharriri: Murod Xoliyorov

Musahhih: Alibek Zokirov

Sahifalovchi va dizayner: Iskandar Islomov

2025. №8

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

"Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali 26.09.2023-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №C-5669363 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.
Litsenziya raqami: № 136361.

Manzilimiz: Toshkent shahar, Yunusobod tumani
19-mavze, 17-uy.